

החוג ללימודים קלאסיים
האוניברסיטה העברית ירושלים
פרופ' דנה שלו
מטלה סופית כללית תשפ"ד
יש להגיש במייל עם עותק למורה ועותק למזכירה **בשפה שתואם מראש עם המורה** מדעי הרוח

חלק א' נא לבחור 5 מתוך 9 המושגים או אישים הבאים ולהגדיר אותם **בקצרה** בהקשרם התרבותי לפי מה שנלמד בקורס.

XENIA	HIKESIA	שבעת החכמים
LOCUS AMOENUS	LOCUS CLASSICUS	נוהל אשכבה לגיבורים
PAIDEIA	KOSMOS	עמודי STEPHANUS

חלק ב' : נא לבחור 1 מתוך 2 הקטעים שנקראו ונידונו בשיעורים, נא לענות על שאלות ביחס לקטע.

או 1:

נא לזהות את הטקסט ואת מחברו
- למקם **בקצרה** את הקטע בהקשרו בטקסט בו הוא מופיע (בלי להפוך את זה ל "book report")
- נא להתייחס לתופעות **התרבותיות** הבאות לידי ביטוי בקטע שבחרתם, תוך התייחסות לייצוגו בטקסט הספציפי

עשה שתי ערים נחמדות נושבות בני-אדם בני-תמותה אחת – מלאתי שאון, קול חתן ומשתה-נגינות, כלות יוצאות מחדרן באורים ונגוהות אבוקות, נהוגות דרך הקריה, קול שמחה ונגינת-חתונה, נערים בחורים היוצאים במחולות מחניים אל-קולות כנור וחלילים מריעים, ונשים ניצבות ליד-ביתן, צובאות על-פתחים וכלן מסתכלות משתאות למחולות, עם נאספים בשוק במקום המשפט, כי שמה משפט ריב אחד יחרץ וקטטה בין שנים אנשים ניצים על-קנס-הרג נפש. זה נשבע לפני העדה לאמר: שלמתי הכל; וזה טוען: מאום לא קבלתי. שניהם רוצים שיוציא השופט לאור מפשט אמת. נפלג העם: אלה קוראים לזה, ומשניהם -לשני. כרוזות מהסים העם, בתוך בגורן הקודש יושבים זקני-העיר על-גבי אבנים מהוקצעות; תופשים במטות הכרוזות, שקולם קול רונה ומצלצל, אחר יקומו לסרוגין וחורצים בקהל מפשטם. שתים ככר הזהב מונחות בגורן בתוך

או 2:

לפניכם קטע מתוך "על הארכיטקטורה" מאת המחבר הרומי וויטרוביוס, הפותח אחד מספרי החיבור במסורת מן העבר היווני המפואר, וליתר דיוק מן התקופה ההלניסטית.

- מי הדמות המופיעה כאן כ"פלוני"?

- האנקדוטה הזו מפורסמת עד ימינו אנו. מה ידוע לכם (מתוך הקורס) על הדמות מלבד המסופר באנקדוטה זו? מה תרומתו לתרבות יוון ובכלל? מה מצב כתביו? איזו תופעה המאוד אופיינית לתרבות יוון מגולמת בייצוגה של הדמות? נא להביא דוגמא נוספת מן החומר שנלמד בקורס.

-) נא להתייחס לתופעות **התרבותיות** הבאות לידי ביטוי בקטע שבחרתם, תוך התייחסות לייצוגו בטקסט הספציפי)

פלוני גילה תגליות נפלאות רבות ושונות, אך זו אשר אתייחס אליה להלן הייתה, כך נראה, תוצאה של גאונות ללא גבול. הירון, לאחר שעלה לשלטון בסירקוזי, החליט, בעקבות ניצחונותיו, להציב במקדש מסוים כתר של זהב אותו נדר לאלים בני אלמוות. לשם יצירתו התקשר בחוזה במחיר נקוב. ושקל על ידי האומן כמות מדודה של זהב. במועד שנקבע מסר הלה יצירת פאר מושלמת לשביעות רצונו של המלך. נראה היה כי הכתר זהה במשקלו למשקל הזהב.

אחר הדברים האלה עלתה הטענה כי בעת ייצור הכתר הוסר ממנו זהב ובמקומו הוסף כסף במשקל זהה. הירון זעם על כך שרומה, אך מאחר שלא ידע לגלות את הגניבה, ביקש מפלוני לחקור את העניין. הלה היה, במקרה, בדרכו לבית המרחץ כאשר עניין זה היה עדיין בראשו. בשעה שנכנס לתוך האמבט הבחין כי ככל שהוא משקיע את גופו במים, כך גולשים אלה מעל לשפת האמבט. מאחר שדבר זה הצביע על דרך להסביר את העניין הניידון, מבלי להמתין רגע ומתוך שמחה רבה, קפץ מתוך האמבט, רץ לביתו עירום כשהוא קורא בקול גדול כי מצא את אשר חיפש; כי בעת ריצתו חזר וצעק ביוונית: 'מצאתי! מצאתי!'

חלק ג': נא לבחור **1 מתוך 3 הנושאים** הבאים ולכתוב עליהם חיבור, תוך הבאת לפחות 3 דוגמאות לביטוי התופעה **בתרבות** – התייחסות להתקבלות בתרבות או זמן אחר – אשר נידונו בקורס, יכולה גם היא להיכלל.

או 1: ערך ה"לוגוס" מרכזי בתרבות יוון הקלאסית, בה ניתן להצביע על מגוון גילויים שלו. הוא אולי הערך העליון שתרבות יוון הנחילה למורשתה ואשר השפיע בהמשך.

או 2: ליוון תרבות הטרוגנית המגלה גיוון פנימי במרחב גם בו-זמנית, וגם בתמורות במעבר הזמן.

או 3: על פי שלושה מקורות שונים מתוך החומר הנלמד בקורס, מה היה היחס אל המוות ולאחריתו אצל בני תמותה ואצל גיבורים? ניתן להתייחס לפרקטיקה ולתפישות עקרוניות בהקשר לייצוגם במקורות הללו.

בהצלחה!!!